

DAMMEN

Auke Scholma - adscholma@hotmail.com

Afscheid van twee groten

In januari overleed op 89-jarige leeftijd Wim de Jong, viervoudig kampioen van Nederland in de beginjaren zestig. Hij was een zeldzame vechtjas, die nooit op remise speelde, zelfs niet als de stand op de ranglijst of de kracht van de tegenstander daar aanleiding toe gaven. Wim de Jong was geen liefhebber van diepgaande theoretische studie. De uitdaging was om alles achter het bord te bedenken tijdens het spel, daarin lag het plezier. Toch toonde Evert Bronstring, een befaamde navolger van zijn stijl, me eens een heuse openingsstudie van Wim de Jong, die uitmondde in de volgende stelling.

Diagram 1

Wit combineert fraai naar dam door **1.27-22! 28x17 2.31-27! 20x29 3.39-33 29x38 4.34-30 25x34 5.40x18 13x42 6.48x37 38x27 7.37-31 26x37 8.41x5** en wit wint.

Het beroemdste fragment uit De Jongs rijke oeuvre is het volgende.

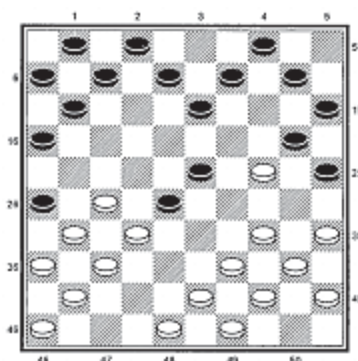
Diagram 1a

Henk van Silfhout-Wim de Jong

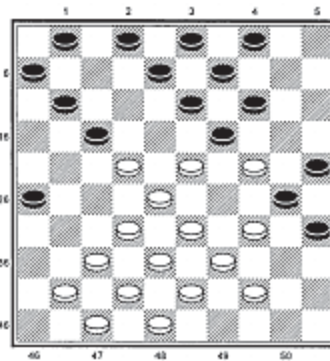
NK 1962

Na wits laatste zet **25.40-34** sloeg zwart prachtig toe met **25...26-31! 26.37x26 17-21! 27.26x17 14-20! 28.24x15 13-18!! 29.22x24 11x22 30.28x17 30x46** en zwart won.

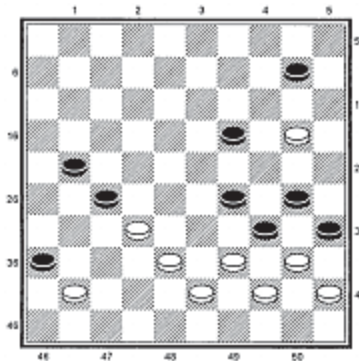
Hoewel Wim de Jong, zeker in zijn gloriëtijd, een van de sterkste strategen was, lag een groot

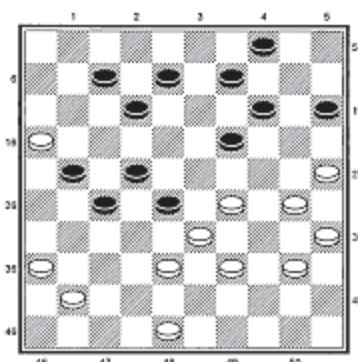
▲ Diagram 1

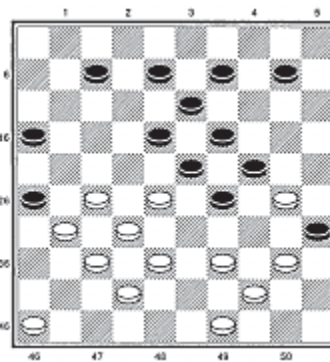
▲ Diagram 1a

▲ Diagram 2

▲ Diagram 3

▲ Diagram 4

deel van zijn kracht in het combinatiespel.

Een dammer die zich aan dat combinatiespel volledig wijdde was Aart de Zwart, eveneens uit Haarlem. Deze beroemde grootmeester in de problematiek overleed in december vorig jaar. Hij bleef actief en creatief tot vlak voor zijn dood op 91-jarige leeftijd. In zijn composities gebeurt altijd iets bijzonders.

Diagram 2

In deze uit 1980 vindt de bijzonderheid plaats na

1.20-14 36x47 2.14x5 47x33

3.5x28!!

Om te verhinderen dat hij op de volgende beurt moet slaan, sluit wit veld 28 tijdelijk af. Merk op dat schijf 20, na zijn promotie tot dam, de gehele voorstelling in handen neemt.

3...27x49 4.28-14! 34x43 5.14-25! 33x50 6.25x26 35x44 7.26-48!!

met een grootse opsluiting als eindstand.

Om in de geest van de twee combinatiegrootheden te besluiten, twee daverende slagwerkjes.

Diagram 3

Leo Springer 1979

Wit leidt met **1.29-23! 28-32** het mooie combinatieve afspel in:

2.40-34 32x43 3.33-29! 19x28 4.39-33 28x39 5.25-20 15x33 6.36-31! 27x47 7.16x18 12x23 en nu is alles gereed voor het slotakkoord **8.30-25 39x30 9.48x10 4x15 10.35x24 47x20 11.25x1 W+**.

Diagram 4

Frans Hermelink 1973

Wit wint door

1.40-34 29x40 2.49-43 40x49 3.38-33! 49x29/47 4.27-21! 16x47/29 5.39-34! 23x41 6.34x1! 26x37 7.1x4 35x24 8.4x15.